

בש"פ 3942/19 - מדינת ישראל נגד עקל ותד

בבית המשפט העליון

בש"פ 3942/19

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: עקל ותד

בקשה שישית להארכ מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויו אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ט בסיון התשע"ט (2.7.2019)

בשם המבקשת: עו"ד טל (אדיר) כהן

בשם המשיב: עו"ד משה גלעד; עו"ד ולנטין זברוב

החלטה

1. בקשה להארכת מעצרו של המשיב לפי סעיף 62 לחוקסדרהדיןפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996 (להלן: חוקהמעצרים) בתשעים ימים החל מיום 20.6.2019 או עד למתן פסק דין
בת"פ 17-06-66340-המתנהל בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם. לבקשת הצדדים ובהסכמת המשיב הוארך
מעצרו ביום 12.6.2019 עד להחלטה אחרת.

2. ביום 29.6.2017 הוגש בבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום המייחס למשיב ולנאשם נוסף עבירות

רצח בכוונה תחילה, נשיאת והובלת נשק והצתה. עובדות כתב האישום פורטו בהרחבה בהחלטת השופט ד' מינץ מיום 19.9.2017 בבש"פ 6717/17 (להלן: בש"פ 6717/17), ועל כן אסתפקאך בעיקריהדברים הצריכים לעניינו. מעשה הרצח בוצע על ידי המשיב והנאשם האחר על רקע סכסוך כספי. הנאשמים ירו לפחות עשרה כדורים אל עבר פלג גופו העליון של המנוח, קבלן בנין שביצע עבודות עבור המשיב, כאשר ארבעה מהכדורים נורו מטווח של פחות ממטר במטרה לוודא את מות המנוח. לאחר שווידאו את מותו הציתו את רכבוונמלטו מהמקום.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים נגדו. בהחלטתו מיום 13.8.2017 קיבל בית המשפט המחוזי את בקשת המדינה בקבעו כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית ברמה הנדרשת לצורך מעצרו של המשיב. ערר שהגיש המשיב לבית משפט זה כנגד ההחלטה מיום 13.8.2017, נדחה בהחלטת השופט מינץ בבש"פ 6717/17 הנזכר לעיל.

4. משהמשפט לא הגיע לכלל סיום, הוארך מעצרו של המשיב חמש פעמים לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, כל פעם בתשעים ימים נוספים, תוך שבית משפט זה עמד על מסוכנותו של המשיב. במסגרת ההחלטה האחרונה על הארכת המעצר קבע השופט מינץ כי הימשכות ההליך מחייבת בחינת חלופה למעצרו המלא של המשיב, ועל כן הורה לשירות המבחן לערוך תסקיר מעצר עדכני על אודות המשיב, במסגרתו תיבדק אפשרות לשחרורו למעצר בפקוח אלקטרוני, וכי "התסקיר יובא לפני בית המשפט המחוזי אשר ישקול את העניין על כל היבטיו ויחליט בדבר לפי חוכמתו" (החלטה מיום 19.3.2019, בבש"פ 1360/19). בכפוף לכך, הורה השופט מינץ על הארכת מעצרו של המשיב למשך תשעים ימים נוספים.

5. בעקבות ההחלטה האמורה הוכן תסקיר אשר הוגש לבית המשפט המחוזי ביום 17.4.2018, בו צוין כי שירות המבחן לאראה בחלופתהמעצרשהוצעהעל ידי המשיב (מעצר בפקוח אלקטרוני בשילוב עם מעצר בית בדירה שנשכרה עבורו על ידי משפחתו, בפקוחם של מספר בני משפחה) משום חלופה נאותה. שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות אלימה מצד המשיב, וציין כי קיימת מתיחות בין משפחת המנוח למשפחת המשיב.

בהחלטתו מיום 2.5.2019 דחה בית המשפט המחוזי, על יסוד תסקיר שירות המבחן, את בקשת המשיב לשחרור לחלופת מעצרוהורה על המשך מעצרו של המשיב. ערר שהגיש המשיב כנגד ההחלטה מיום 2.5.2019 לבית משפט זה, נדחה בהחלטת השופט א' שטיין מיום 15.5.2019 (בש"פ 3176/19), תוך שבהחלטה הורה בית המשפט כי לקראת הדיון בהארכת המעצר הבאה של העורר "ישוּב שירות המבחן ויבחן מחדש את מסוכנות העורר ואת חלופת המעצר שהציע".

6. כעת מונחת לפניי בקשה נוספת מטעם המדינה להארכת מעצרו של המשיב. המדינה שבה וטענה כי המעשים המיוחסים למשיב חמורים ביותר ומלמדים על מסוכנות ממשית הנשקפת ממנו, כי גם שירות המבחן התרשם כי רמת הסיכון הנשקפת מהמשיב היא גבוהה, וכי עברו הפלילי המכביד של המשיב מעצים מסוכנות זו. בבקשה צוין כי בשל שגגה לא השלים עדיין שירות המבחן את עריכת התסקיר עליו הורה כאמור השופט שטיין. אשר למהלך הדיונים בתיק העיקרי, נמסר כי עד כה התקיימו 19 דיוני הוכחות שבמסגרתם נשמעו 42 עדי תביעה, וכי נכון למועד הגשת הבקשה קבועים חמישה מועדי דיון נוספים שהאחרון בהם קבוע ליום 7.10.2019.

7. בדיון לפניי חזרה באת כוח המדינה על נימוקי הבקשה, תוך שצוין כי בינתיים, בישיבת תזכורת שהתקיימה עמוד 2

ביום 17.6.2019, נקבעו שמונה דיוני הוכחות נוספים, כך שבסך הכל קבועים 13 מועדי הוכחות עד לחודש ינואר הקרוב, ויש מקום לקוות כי במסגרת זו תושלם פרשת התביעה. הודגש כי מדובר באירוע רצח אכזרי על רקע סכסוך כספי, וכי מדובר בנאשם עם רקע וסביבה עבריינים עם עבר פלילי בעבירות אלימות, כאשר מעשה הרצח הנדון בוצע זמן לא רב לאחר שהמשיב סיים לרצות מאסר בגין עבירות קודמות. נטען כי גם בתסקיר העדכני - שהוגש במהלך הדיון - מציין שירות המבחן כי לא חל שינוי בעמדותיו של המשיב ובהתייחסותו לאירועים והמסוכנות הנשקפת ממנו היא עדיין גבוהה. עם זאת שירות המבחן לא שלל אפשרות של חלופה בפיקוח אלקטרוני. לטענת המדינה מסקנה זו נכתבה על ידי השירות המבחן "כמי שכפאו השד" מתוך אי הבנה של החלטת השופט שטיין הנזכרת לעיל, שכן כעולה מהתסקיר, לא חל כל שינוי לעומת התסקיר הקודם מחודש אפריל בו נשללה על ידי שירות המבחן חלופת מעצר.

בא כוח המשיב טען מנגד כי מסוכנות המשיב אינה מוכחשת, אך זו נשקלה גם על ידי השופטים מינץ ושטיין בהחלטותיהם האמורות והם סברו שנכח חלוף הזמן משתנה נקודת האיזון ויש לבחון אפשרות לחלופת מעצר. בא כוח המשיב, בהגנותו, הבהיר כי אכן כל הצדדים עושים כל מאמץ לקדם את שמיעת התיק ואין טענה להתארכות ההליכים בשל עיכובים מצד התביעה או בית המשפט, כפי שאין טענה לענין זה כלפי ההגנה. עם זאת נטען כי המשפט צפוי להימשך עוד זמן רב ויש ליתן משקל לחזקת החפות. כן נטען כי החלופה שנבחנה על ידי שירות המבחן אינה זהה לחלופה שנבחנה בתסקיר מחודש אפריל. לפיכך הודיע בא כוח המשיב כי הוא מסכים להארכת המעצר בתשעים ימים, אך זאת בתנאי שבמקביל לכך בית המשפט המחוזי יבחן, במסגרת בקשה לעיון חוזר, את החלופה המוצעת שנדונה בתסקיר העדכני.

באת כוח המדינה התנגדה להצעה בנימוק כי התסקיר הוכן לפי הוראת השופט שטיין לקראת ההליך של הארכת המעצר בפני בית משפט זה, וגם לגופו אין בתסקיר כל שינוי של ממש המצדיק עיון חוזר. כן נטען כי קביעת מעצר בפיקוח אלקטרוני לגבי נאשם המואשם בעבירת רצח מחייבת "טעמים מיוחדים שיירשמו" והצבעה על נסיבות מיוחדות המצדיקות הסתפקות במעצר בפיקוח אלקטרוני (סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים).

8. לאחר עיון הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

9. כידוע, במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים עומד קצב התקדמות ההליך לצד האיזון בין זכויות הנאשם לבין הצורך בשמירת שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי. במסגרת זו על בית המשפט לתת דעתו, בין היתר, לאופי העבירות המיוחסות לנאשם ולמידת המסוכנות הנשקפת ממנו, כמו גם לעוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות לפי סעיף 21 לחוק המעצרים המתקיימות בנאשם.

10. למשיב מיוחסות עבירות חמורות מאוד - עבירת רצח בכוונה תחילה וכן עבירות הצתה ונשיאת נשק והובלתו. מעשי המשיב ונסיבות ביצועם מצביעים על מסוכנות גבוהה. כך גם נקבע באופן עקבי בתסקירי שירות המבחן. לכך יש להוסיף את עברו הפלילי של המשיב אשר מחזק את המסוכנות הנשקפת ממנו.

כן אציין כי בנוגע למשיב נקבע בהחלטת בית משפט זה, בערר שהגיש על ההחלטה בדבר מעצרו עד לתום ההליכים (בש"פ 6717/17), כי בעניינו "קיימת תשתית ראייתית לכאורית מוצקה" לאישומים נגדו (בשונה מה"חֶסֶר הראייתי" שנמצא בעניינו של הנאשם האחר, אשר ביגו הוא שוחרר לחלופת מעצר).

11. כפי שכבר נפסק לא פעם, "רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה, שהיא החמורה שבעבירות" (בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 526, 528-527 (1997), כן ראו: בש"פ 6910/13 מדינת ישראל נ' קבלאן, פסקה 17 (17.10.2013); בש"פ 4053/13 פטר נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (17.6.2013); בש"פ 3517/14 מדינת ישראל נ' ג'ורבאן, פסקה 13 (25.05.2014); בש"פ 2674/17 מדינת ישראל נ' גילאוי, פסקה 12 (27.3.2017); בש"פ 7050/18 מדינת ישראל נ' בייזרי, פסקה 9 (16.10.2018); בש"פ 1777/19 מדינת ישראל נ' טאהא (24.3.2019); ועוד רבים זולתם).

12. במקרה דנן, אין כאמור גם טענה לכשלים בניהול המשפט, והמשפט מתקדם בקצב סביר, אף אם עקב מורכבותו הראייתית וריבוי העדים הוא צפוי להימשך זמן ממושך יחסית.

13. אכן, כמפורט לעיל, בהחלטות השופטים מינץ ושטיין נקבע כי חלוף הזמן מצדיק בחינה מחודשת של אפשרות לחלופת מעצר. ברם, משנמצא גם בתסקירים העדכניים כי רמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב נותרה גבוהה, יש הצדקה להארכת המעצר. אע"פ, כי אני שותף להערכת המדינה כי הפער בתסקיר האחרון בין הערכת המסוכנות הגבוהה לאי-שלילת אפשרות של חלופה בפיקוח אלקטרוני נעוץ, לפחות במידה רבה, באי הבנה של הנחיית השופט שטיין.

14. אציין לבסוף כי בצדק הפנתה באת כוח המדינה להוראת סעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים, לפיה המרת מעצר מאחורי סורג ובריא במעצר בפיקוח אלקטרוני של מי שמואשם בין היתר בעבירת רצח מחייבת כי בית המשפט ישוכנע ש"מטעמים מיוחדים שירשמו, כי בשל נסיבות ביצוע העבירה או נסיבותיו המיוחדות של הנאשם, ובכלל זה היותו של הנאשם קטין, ניתן להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני". זה לא המצב בענייננו.

15. בנסיבות אלה, וכאשר נראה כי ההליך מתנהל ומתקדם בקצב סביר, אין מנוס מהארכת מעצרו של המשיב. אשר על כן אני מורה על הארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים החל מיום 20.6.2019, או עד למתן פסק דין בת"פ 66340-06-17 המתנהל בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ט בסיון התשע"ט (2.7.2019).

ש ו פ ט